

Minister Zdrowia

PPK.070.4.2016.JJ

SEKRETARIAT
Biura Prac SenackichWpłynęło dn. 21.VI.2016, zał.
nr. 3857 podpis. [podpis]

Pan

Stanisław Karczewski

Marszałek

Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

W odpowiedzi na oświadczenie złożone przez Pana Andrzeja Kobiaka - Senatora Rzeczypospolitej Polskiej (znak: BPS/043-17-338/16, z dnia 19.05.2016r.) w sprawie wynagrodzeń pielęgniarek i położnych, dotyczące szczególnie tych zatrudnionych przez pracodawców prywatnych oraz zatrudniających pielęgniarki i położne realizujące świadczenia niekontraktowane przez NFZ, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Porozumienie zawarte w dniu 23 września 2015 roku pomiędzy Ogólnopolskim Związkiem Zawodowym Pielęgniarek i Położnych i Naczelną Radą Pielęgniarek i Położnych a Prezesem Narodowego Funduszu Zdrowia i Ministrem Zdrowia, zapewnia objęcie podwyżkami wynagrodzeń pielęgniarki udzielające świadczeń opieki zdrowotnej u świadczeniodawców mających zawartą umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z Narodowym Funduszem Zdrowia, co reguluje rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 8 września 2015r. w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (Dz. U. poz. 1400 i 1628). Porozumienie zapewnia podwyżki również dla pielęgniarek zatrudnionych w jednostkach podległych lub nadzorowanych przez Ministra Zdrowia finansowanych z budżetu państwa, co określa zapis § 1 ust. 10.

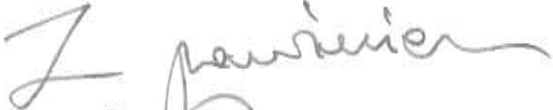
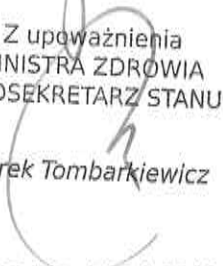
Ponadto trwają prace Trójstronnego Zespołu ds. Ochrony Zdrowia działającego przy Ministerstwie Zdrowia, m. in. nad propozycjami rozwiązań systemowych uwzględniających poziom wynagrodzeń wszystkich grup zawodowych pracujących w ochronie zdrowia.

W przypadku podmiotów prywatnych zatrudniających pielęgniarki i położne, poziom wynagradzania oraz zapewnienie odpowiedniej liczby personelu medycznego uzależnione są od pracodawcy, który odpowiada za zarządzanie danym podmiotem.

Równocześnie należy wyjaśnić, że domy pomocy społecznej, żłobki i placówki opiekuńczo - wychowawcze nie podlegają Ministrowi Zdrowia i nie są dofinansowane z budżetu, z części będącej w dyspozycji Ministra Zdrowia. Pielęgniarki zatrudnione w tych jednostkach podlegają przepisom dotyczącym wynagradzania pracowników samorządowych i należą do właściwości Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. W załączeniu przekazuję do wiadomości kopię odpowiedzi Pani Elżbiety Bojanowskiej, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 31 marca 2016r. i 1 kwietnia 2016r., w których zostały wskazane rozwiązania, umożliwiające zwiększenie wynagrodzenia pielęgniarkom zatrudnionym w powyższych jednostkach organizacyjnych.

Pielęgniarki zatrudnione w zakładach karnych podlegają Ministrowi Sprawiedliwości. Natomiast pielęgniarki zatrudnione w poradniach medycyny pracy realizują świadczenia finansowane przez pracodawców. Dlatego, ta grupa pielęgniarek nie może być uwzględniona w rozporządzeniu OWU, jak też nie mogą one być finansowane, tak jak pielęgniarki zatrudnione w jednostkach podległych lub nadzorowanych przez Ministra Zdrowia finansowanych z budżetu państwa.

Reasumując, uprzejmie informuję, że warunkiem niezbędnym i koniecznym do osiągnięcia rezultatów w działaniach zmierzających do zapewnienia właściwego poziomu udzielanych świadczeń zdrowotnych jest odpowiednia struktura i liczba kadr medycznych, szczególnie w grupach zawodowych pielęgniarek i położnych. Dlatego też niezależnie od formy prawnej oraz sposobu i źródła finansowania, każdy podmiot leczniczy jest zobowiązany zapewnić bezpieczeństwo pacjentów i właściwą jakość udzielanych świadczeń zdrowotnych, m.in. przez zatrudnienie odpowiedniej liczby personelu medycznego, w tym pielęgniarek i położnych.

Z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
PODSEKRETARZ STANU

Marek Tombarńkiewicz

W załączeniu:

1. Pisma Podsekretarza Stanu w MRPiPS z dnia z dnia 31.03.2016 r. i 1.04.2016 r.

MINISTERSTWO
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

PODSEKRETARZ
w Ministerstwie Zdrowia Warszawa, dnia 04 kwietnia 2016 r.

Elżbieta Bojanowska

Marek Tombarćkiewicz
05 KWI. 2016

Podsekretarz Stanu

SEKRETARIAT
PODSEKRETARZA STANU
Marka Tombarćkiewicza

DPS. V.5111.5.49.2016.MZ

2016 -04- 05
WPLYNEŁO
Poz. nr 5345611

MINISTERSTWO ZDROWIA
2016 -04- 05
WPLYNEŁO
Dep. Za:

RPU/44496/2016 P
Data: 2016-04-05
ID: 00890201122382

Pan
Karol Młynarczyk
Wicewojewoda Łódzki

Szanowny Panie

W nawiązaniu do pisma z dnia 2 marca, znak PS-III.940.1.2016 w sprawie sytuacji pielęgniarek zatrudnionych w domach pomocy społecznej, uprzejmie informuję, że zagadnienie to było również przedmiotem spotkania przedstawicieli Zarządu Krajowego Ogólnopolskiego Związku Pielęgniarek i Położnych z przedstawicielami kierownictwa tutejszego resortu, które odbyło się w dniu 3 marca br.

Spotkanie dotyczyło problemów pielęgniarek zatrudnionych w domach pomocy społecznej, przede wszystkim niskiego poziomu wynagrodzeń tej grupy pracowników, w kontekście płac pielęgniarek zatrudnionych w systemie ochrony zdrowia, a zwłaszcza podwyżek wynagrodzeń pielęgniarek gwarantowanych na mocy porozumienia podpisanego w dniu 23 września 2015 r. między Ministerstwem Zdrowia wraz z Narodowym Funduszem Zdrowia, a Ogólnopolskim Związkiem Zawodowym Pielęgniarek i Położnych oraz Naczelną Radą Pielęgniarek i Położnych. Przedmiotem dyskusji były również trudne warunki pracy pielęgniarek zatrudnionych w tych jednostkach – przedstawione na przykładzie Centrum Rehabilitacyjno - Opiekuńczym - Domu Pomocy Społecznej przy ul. Przybyszewskiego 255/267 w Łodzi. W związku z powyższymi sygnałami w dniu 16 marca wystosowany został apel do wszystkich wojewodów o zwiększenie nadzoru w trakcie przeprowadzanych kontroli nad standardem usług świadczonych w domach pomocy społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem usług pielęgniarskich.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zdaje sobie sprawę z dużej odpowiedzialności i wielu trudności do pokonania, jakie wiążą się z pracą wszystkich pracowników – nie tylko pielęgniarek, zatrudnionych w domach pomocy społecznej.

Należy jednak zauważyć, że w sytuacji, w której dom pomocy społecznej decyduje się na świadczenie usług pielęgniarskich, a co za tym idzie na zatrudnianie w swojej strukturze pielęgniarek, stają się one pracownikami samorządowymi i podobnie jak pozostali pracownicy podlegają przepisom ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1202, ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1786).

Jednocześnie informuję, że obowiązujące przepisy ustawy z dnia 15 kwietnia 2015 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 618) dają możliwość wydzielenia - w ramach struktury organizacyjnej podmiotu leczniczego – jednostki organizacyjnej w celu świadczenia usług zdrowotnych np. na terenie domu pomocy społecznej. Niestety w praktyce takie działania nie są podejmowane przez podmioty lecznicze, mimo że wzrosły środki przeznaczane na świadczenia opieki zdrowotnej dla mieszkańców dps. Na podstawie Zarządzenia Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia Nr 69/2013/DSOZ z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju: podstawowa opieka zdrowotna (Zarządzenie Nr 32/2015/BP z dnia 29 czerwca 2015r.) stawka kapitacyjna dla podopiecznych domów pomocy społecznej zadeklarowanych do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej wzrosła i obecnie wynosi 2,5, a do pielęgniarki – 3,5.

Możliwe jest również, aby same pielęgniarki wykorzystywały obowiązujące w obszarze opieki zdrowotnej rozwiązania prawne i świadczyły swoje usługi w domach pomocy społecznej mając podpisane odpowiednie umowy z NFZ na świadczenia opieki długoterminowej. Niestety same pielęgniarki, szczególnie te z dłuższym stażem pracy, rzadko są zainteresowane takim rozwiązaniem.

Ponadto jak wynika z informacji uzyskanych z Ministerstwa Finansów, resort ten ma możliwość przekazywania bezpośrednio powiatom (zw. „rezerwy” subwencji ogólnej (proporcjonalnie do poniesionych wydatków i wysokości potrzeb finansowych w zakresie realizacji zadań pomocy społecznej), a powiaty same decydują, na które zadania przeznaczają te dodatkowe środki. W roku 2015 była to kwota ponad 20 000 000 zł. Fundusze te mogą więc być przez powiaty kierowane także do określonych domów pomocy społecznej

NA Podmiot 7
3

Dodatkowo podkreślenia wymaga fakt, że w wyniku działań tutejszego Ministerstwa w projekcie ustawy budżetowej na rok 2016 zaplanowane zostały wyższe niż dotychczas dotacje z budżetu państwa na dofinansowanie domów pomocy społecznej, co zdarzyło się po raz pierwszy od wielu lat. Procentowy wzrostu dotacji był różny w różnych województwach, jednakże we wszystkich oscylował na poziomie co najmniej 100% kwoty dotacji z roku poprzedniego. W sytuacji zmniejszającej się liczby mieszkańców skierowanych do domów pomocy społecznej na starych zasadach zapewne wpłynie to na zwiększenie średniej wojewódzkiej kwoty dotacji na jednego mieszkańca w stosunku do roku poprzedniego. Ponadto wojewodowie, w trakcie roku budżetowego - w przypadku oszczędności finansowych - mogą dokonywać przeniesień środków między paragrafami, umożliwiając między innymi wyższe finansowanie domów pomocy społecznej, dzięki czemu podwyższenie wynagrodzeń pracowników tych jednostek mogłoby okazać się realne.

2 | 00wazawicz

PODSEKRETARZ STANU

Elżbieta Bojanowska
Elżbieta Bojanowska

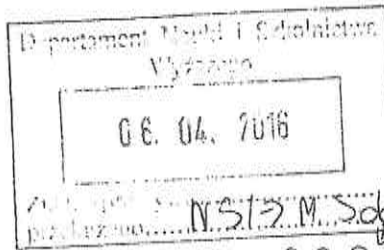
Do wiadomości:
Pan
Konstanty Radziwiłł
Minister Zdrowia

MINISTERSTWO
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Elżbieta Bojanowska
Podsekretarz Stanu

DPS-V.5111.5.25(2).2016.WW

Warszawa, dnia 1 marca 2016 r.

[Signature]
SEKRETARZ STANU
w Ministerstwie Zdrowia
Jarosław Pinkas

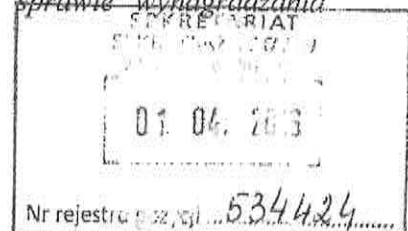
Pan
Jarosław Pinkas
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Zdrowia

Szanowny Panie Ministrze

Odpowiadając na pismo z dnia 10 marca 2016 r., znak PP-WPS.073.2.2016/MP, dotyczące wystąpienia Przewodniczącej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy w sprawie wynagrodzenia pielęgniarek i położnych, w tym zatrudnionych w żłobkach, placówkach opiekuńczo-wychowawczych i DPS, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przekazuje poniższe wyjaśnienia.

Zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2016 r. poz. 157) prowadzenie i zapewnienie miejsc w gminnych żłobkach należy do zadań własnych gminy.

Opiekunem w żłobku lub klubie dziecięcym może być osoba posiadająca kwalifikacje: pielęgniarki, położnej, opiekunki dziecięcej, nauczyciela wychowania przedszkolnego, nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej lub pedagoga opiekuńczo-wychowawczego (art. 16 ust. 1 ww. ustawy). Ponadto w żłobku, do którego uczęszcza więcej niż dwadzieścioro dzieci, zatrudnia się przynajmniej jedną pielęgniarkę lub położną (art. 15 ust. 3 ww. ustawy). W sytuacji, gdy pielęgniarki lub położne zostają zatrudnione w gminnym żłobku lub klubie dziecięcym, stają się one pracownikami samorządowymi i podlegają przepisom ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1202, ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1786).

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej aktywnie wspiera tworzenie, a także funkcjonowanie miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (gminnych oraz zakładanych przez podmioty niegminne), poprzez resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 – „Maluch”. Na ww. program w latach 2011-2015 wydano 472,2 mln zł, z tego w 2011 r. - ok. 18 mln zł, w 2012 r. niemal 100 mln zł, w 2013 r. i 2014 r. – po 101 mln zł, w 2015 r. - 151 mln zł. Z ww. środków utworzono ok. 12,5 tys. nowych miejsc opieki na dziećmi w wieku do lat 3 oraz dofinansowano łącznie ok. 70 tys. miejsc już istniejących. W 2016 r. wysokość środków na program Maluch wynosi 151 mln zł, co na podstawie zakwalifikowanych ofert ma pozwolić na utworzenie kolejnych ok. 5,6 tys. nowych miejsc opieki oraz dofinansować ok. 35,3 tys. miejsc utworzonych w latach wcześniejszych w ramach programu.

Natomiast kwalifikacje osób pracujących z dziećmi w placówce opiekuńczo-wychowawczej określone zostały w art. 98 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* (Dz.U. z 2015 r. poz.332, z późn. zm.). Z przepisu tego wynika, że placówka opiekuńczo-wychowawcza co do zasady nie zatrudnia pielęgniarek.

Jednakże art. 225 przywołanej ustawy wprowadził do ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. *o działalności leczniczej* nowe brzmienie art. 3 ust. 4, zgodnie z którym w ramach struktury organizacyjnej podmiotu leczniczego może zostać wydzielona jednostka organizacyjna, w celu udzielania świadczeń zdrowotnych wychowankom regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych lub interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych, zlokalizowana na terenie tych podmiotów.

Należy również zaznaczyć, że zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* (Dz. U. z 2015 r. poz. 163, ze zm.) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej o zasięgu gminnym należy do zadań własnych gminy, a prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym – do zadań własnych powiatu.

W sytuacji gdy dom pomocy społecznej decyduje się na świadczenie usług pielęgniarских na swoim terenie, a więc także i na zatrudnianie pielęgniarek, stają się one pracownikami samorządowymi i podlegają przepisom przywołanym powyżej: ustawy *o pracownikach samorządowych* oraz rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych. Zatem również pracownicy domów pomocy społecznej, prowadzonych przez samorządy, w tym pielęgniarzki i położne, są zatrudniani i wynagradzani ze środków pochodzących z budżetów tych samorządów zgodnie z przyjętym w jednostce regulaminem wynagradzania.

Rozporządzenie Rady Ministrów określa jedynie minimalne miesięczne poziomy wynagrodzenia zasadniczego dla poszczególnych stanowisk pracowników samorządowych oraz minimalne wymagania kwalifikacyjne niezbędne do wykonywania pracy na tych stanowiskach. Tzw. widełki zaszeregowania oraz możliwość tworzenia przez pracodawcę funduszu premii i funduszu nagród pozwalają mu na elastyczne tworzenie zakładowej polityki płacowej, uwzględniającej nie tylko specyfikę pracy każdej grupy pracowników oraz zwiększające się zakresy obowiązków, którymi są oni obciążani, ale również możliwości finansowe samorządu.

Ponadto należy zauważyć, że obowiązujące przepisy ustawy *o działalności leczniczej* dają możliwość wydzielenia – w ramach struktury organizacyjnej podmiotu leczniczego – jednostki organizacyjnej w celu świadczenia usług zdrowotnych także na terenie domu pomocy społecznej. Niestety w praktyce takie działania nie są podejmowane przez podmioty lecznicze, mimo że wzrosły środki przeznaczone na świadczenia opieki zdrowotnej dla mieszkańców DPS. Na podstawie Zarządzenia Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia Nr 69/2013/DSOZ z dnia 27 listopada 2013 r. w *sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju: podstawowa opieka zdrowotna* (Zarządzenie Nr 32/2015/BP z dnia 29 czerwca 2015r.) stawka kapitacyjna dla podopiecznych domów pomocy społecznej zadeklarowanych do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej wzrosła i obecnie wynosi 2,5, a do pielęgniarki – 3,5. Zatem możliwe jest, aby pielęgniarki wykorzystywały obowiązujące – w obszarze opieki zdrowotnej - rozwiązania prawne i świadczyły swoje usługi w domach pomocy społecznej mając podpisane odpowiednie umowy z NFZ na świadczenia opieki długoterminowej. Niestety same pielęgniarki, szczególnie te z dłuższym stażem pracy, rzadko są zainteresowane takim rozwiązaniem.

W wyniku działań Ministerstwa w projekcie ustawy budżetowej na rok 2016 zaplanowano, że dotacje z budżetu państwa na domy pomocy społecznej będą wyższe niż dotychczas, co zdarzyło się po raz pierwszy od wielu lat. Przeciętna wysokość dotacji dla województwa wyniesie prawie 103% dotacji w roku 2015, a w żadnym województwie nie będą one niższe niż 100%. W sytuacji zmniejszającej się liczby mieszkańców skierowanych na tzw. „starych zasadach” zapewne wpłynie to na zwiększenie średniej wojewódzkiej kwoty dotacji na jednego mieszkańca w stosunku do roku poprzedniego. Ponadto wojewodowie, w trakcie roku budżetowego - w przypadku oszczędności finansowych - dokonują przeniesień środków między paragrafami, umożliwiając między innymi wyższe finansowanie domów pomocy społecznej, dzięki czemu podwyższenie wynagrodzeń pracowników tych jednostek mogłoby okazać się realne.

Należy także podkreślić, że w dniu 3 marca br. w siedzibie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej odbyło się spotkanie Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej i Podsekretarza Stanu w MRPiPS z przedstawicielkami Zarządu Krajowego Ogólnopolskiego Związku Pielęgniarek i Położnych w sprawie sytuacji zawodowej pielęgniarek zatrudnionych w domach pomocy społecznej. Kwestie przedstawione przez stronę związkową na tym spotkaniu należeć będą do zagadnień omawianych m. in. z dyrektorami wydziałów polityki społecznej urzędów wojewódzkich, które realizują zadania wojewodów w zakresie nadzoru nad realizacją zadań samorządów, w tym nad jakością usług świadczonych w domach pomocy społecznej.

2 | powazaniem

PODSEKRETARZ STANU

Elżbieta Bojanowska
Elżbieta Bojanowska